

Telegraful

Organ național-bisericesc

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

inșertionile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei
ani 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900
Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vineria

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori ne-
francate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petiț 6 Lei pentru odată, dacă se pu-
blică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Nr. 1578

CARTE PASTORALĂ

Sfântul Sinod al sfintei biserici ortodoxe române
cătoreIubitul cler și popor drept credincios din cuprinsul de Dumnezeu
păzitului Regat al României

„Har, pace și milă dela Dumnezeu Tatăl, Fiul și Sfântul Duh“

În cei din urmă doi ani țara noastră trece — la fel cu celelalte țări din Europa — printr-o criză sau strâmtorare economică și financiară, de care se vorbește la fiecare pas și se scrie în fiecare pagină de gazetă, în cât ea a intrat în gândul și conștiința tuturor. Unii se grăbesc să spuie, să anunțe, că omenirea cu orânduirea sa de până acum, organizația socială de azi, a ajuns la o răspântie, și că o nouă orientare de viață se impune. Alții se mulțumesc, să arate felurite mijloace de îndreptare, anunțând diferite soroace pentru sfârșitul crizei. Toate opintirile omenesci par însă zadarnice, pentru că boala își face cursul nestăpânit. Din această pricină o anumită descărăjare a cuprins sufletele de toate stările și păturile.

În mijlocul acestei sbuciumări sufletești, Biserica ortodoxă, maica sufletească a poporului român, ca așezământ dumnezeesc, ce are menire veșnică de-a fi călăuză poporului în calea mântuirii, se îndreaptă către iubii săi fii sufletești cu sfatul său lămuritor, scos din neseacăta comoară a cuvântului dumnezeesc, pe care îl păstrează în sfintele sale scripturi. Dar — precum din lupta cu valurile furioase ale mării numai cea corabie ajunge la liman, care se știe feri de stâncile amenințătoare și ai cărei cărmaci și călători încrezători își păstrează tot calmul, tot sângele rece, — așa și din încercările grele de azi, abătute asupra omenirii, numai cea țară va eși fără pierdere, ai cărei cărmaci înțelepți vor avea sprijinul unor supuși ascultători și înzestrați cu toată răbdarea.

Criza, ce bântuie aproape în toată lumea, în unele țări cu mai

multă, în altele cu mai puțină putere, și ale cărei efecte și urmări grele, le resimte și țara noastră, își are pricina între multe altele și în modul de producțiune și desfacere a mărfurilor și a bucatelor. După război toate țările au început să producă diferite cereale și mărfuri, care la un moment dat nu și-au mai găsit cumpărători deajuns. De aci provine: scăderea prețurilor, închiderea multor fabrici, concedierea lucrătorilor, retragerea din circulație a banului, lipsa de credit etc., care toate au dat naștere la strâmtorarea de azi. Precum vedem, boala e de proveniență omenescă; vindecarea ei însă nu se va putea face decât întrebuintând mijloace dumnezești, adică întărind și lucrând între oameni virtuțile sufletești.

Bărbații de Stat, conducătorii țărilor, înșiși recunosc, că la temelia tuturor relelor zace rădăcirea sufletelor, alunecarea dela drumul drept al poveștelor creștine: *criza morală*. Suferința de acum este pricinuită de: nesațul omenesc, de egoism, neîncredere, invidie și de lipsa de iubire și milă față de aproapele. Aceste toate sunt urmări ale înstrăinării multora de Dumnezeu și de învățătura Mântuitorului Hristos, care s'a jertfit pentru răscumpărarea noastră din starea de blestem, vărsând câte o picătură din scump sângele Său pentru fiecare om din lume. Dumnezeu nu este deci pricina strâmtorării de acum, fiindcă El, *«așa a iubit lumea, încât a dat pe Fiul Său, Unul născut, pentru ca ori cine care crede într'însul să nu piară, ci să aibă viață veșnică»*. (Ioan III-16). *«El face să răsară soarele peste răi și peste buni, și trimite ploate peste drepti și peste nedrepti»*, (Mat.

V-45), pentru că El *«voiește, ca toți oamenii să se mântuiască și să vină la cunoștința adevărului»* (I. Tim. II, 4). Totuși nimic nu se petrece în lume fără știrea lui Dumnezeu; însă *„pentru cei ce iubesc pe Dumnezeu toate se întorc spre bine“* (Gal. IV, 1-5). Adeseori Dumnezeu prin amărăciunea suferințelor vrea să trezească omenirea din starea de rătăcire, îndemnându-ne ca la ura și invidia dintre oameni să opunem iubirea și mila creștină.

I

Iubiți fii sufletești,

Glasul nostru se îndreaptă către toți aceia ce poartă numele de «creștin ortodox», reamintindu-le, că acesta nu este un nume gol, ci el trebuie dovedit prin viață și fapte corespunzătoare, sunt anumite împrejurări, când fiecare creștin trebuie să facă dovadă de credința sa.

Vremurile de azi sunt un prilej de încercare a celor mai alese virtuți creștine, a milei și iubirei față de aproapele. Cuvintele Sf. Apostol Iacob sunt azi mai vrednice de amintit ca oricând: *«Ce folos, fraților, dacă zice cineva că are credință, iar fapte nu are? Oare credința poate să-l mântuiască? Dacă un frate sau o soră sânt goi și lipsiți de hrana cea de toate zilele, și cineva dintre voi li-ar zice: Mergeți cu pace! Încălziți-vă și vă saturați, dar fără să le dați cele trebuincioase trupului, care ar fi folosul? Așa e și cu credința: Dacă nu are fapte, e moartă în ea însăși»*. (Iac. II, 14—17). *«Căci precum trupul fără de suflet este mort, așa și credința fără de fapte moartă este»* (Idem V, 26). Iar *«dacă zice cineva: iubesc pe Dumnezeu, iar pe fratele său îl urește: mincinos este! Pentru că cel ce nu iubește pe fratele său, pe care l-a văzut, pe Dumnezeu, pe care nu l-a văzut, nu poate să-l iubească»* (I Ioan IV—20).

Să ne gândim, că iarna care ne stă în prag, este un semn de întrebare pentru creștinismul nostru. Să ne gândim la mulțimea de copii nevinovați, — nădejdea zilelor de mâine, — la văduve,

orfani, precum și la muncitorii fără de lucru, din cari, mulți nu din vina lor, ci din pricina împrejurărilor vitrege au ajuns în fața iernei, fără de a-și avea asigurate: codrul de pâine, îmbrăcăminte și căldura.

Datoria noastră de creștini este, să le venim în ajutor. Dumnezeu a ascuns multă bucurie și mângâiere în faptele bune, de răsplata cărora se face părtaș numai sufletul miluitorului. El a întocmit așa fel sufletul omenesc, încât fericirea lui împărtășită și altuia crește în tărie, iar suferința împărtășită cu altul își pierde din povară și amar.

O podoabă a sufletului creștin sunt faptele îndurării trupesti și sufletești. Deodată cu codrul de pâine, se cade să întindem și sufletului deaproapelui mângâiere și îmbărbătare, că scris este: *«Nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu»* (Mat. IV—II).

Dumnezeu ne cheamă pe toți la conlucrare. El ne invită, să conlucram cu dănsul la înlăturarea suferințelor din lume. *«Cine pe sărac ajută, pe Dumnezeu împrumută»*, zice proverbul român. Să nu uităm, că faptele bune ne aduc și răsplată cerească. Mântuitorul Hristos a zis, că orice faptă bună, făcută unuia dintre semenii noștri, Lui o facem. *«Adevăr grălesc vouă întrucât ați făcut unuia dintre acești frați ai mei, prea mici, mie mi-ați făcut»*. (Mat. XXV—40). Dumnezeu a dat și anul acesta roadă bogată pământului românesc; depinde numai de inimile noastre creștinești, ca nimeni să nu moară de foame și de frig.

De aceea invităm pe toți fiii noștri sufletești, fie unul câte unul, fie întovărășiți în societăți de binefacere, să-și facă mai mult ca oricând datoria creștinească față de frații lor aflați în lipsă, asigurându-le hrana și îmbrăcăminte. *«Căci — dacă e la mijloc bunăvoință bine prieste darul, după cât are fiecare, nu după cât nu are. Nu doar că altora să le fie ușurare, iar vouă să vă fie greu: ci ca să fiți deopotrivă. În ceasul de acum prisosul vostru să umple*

lipsa acelor. Precum este scris: Cel cu multul n'a avut mai mult și cel cu puținul n'a avut mai puțin. (II Cor. VIII. 12—15). *«Fiecare să dea precum s'a hotărât în inima sa, nu cu părere de rău sau de silă, căci pe cine dă cu voe bună, Dumnezeu îl tubeste».* (II Cor. IX—7).

II.

La greutatea de natură materială se mai adaugă și mai multe ispite sufletești, care toate sporesc desorientarea și măresc suferințele. Ca totdeauna în vremuri de strâmtorare, așa și azi se ivesc proroci mincinoși, cari pescuiesc în apă turbure. Sub masca unei false fericiri, aceștia seamănă prin oameni vorbe și lozinci ispititoare, indemn la răsturnarea rânduielilor obștești, moștenite dela strămoși, a ordinii sociale de azi. Vorbele lor ademenitoare trebuie să ne amintească ispita diavolului în raiu, ai cărei victime au fost protopărinții noștri. Urmările căderii lor le simțim și azi în firea noastră.

Indemnurile, poveștile și teoriile politice și economice pentru binele obștesc — ori cât de ideal ticuite ar fi, — s'au dovedit totdeauna neputincioase de a schimba în mai bine soarta omenirii, dacă n'au avut ca temelie sufletească *bunătatea, iubirea și mila* față de aproapele. Aceste virtuți le poate cultivă numai religia creștină care singură propovăduiește adevărata egalitate și frățietate între oameni. Cine crede, că fericirea de mâine ar putea răsări numai din foc și din sabie, precum și din ruinile alcătuirilor omenești, sociale de azi? Starea de azi și orânduielile noastre obștești, sau — cum s'ar

mai zice: Organizația noastră socială — este rezultatul frământărilor de multe veacuri ale înaintașilor noștri, al experiențelor și eforturilor făcute de multe generații omenești; și — dacă ea nu este desăvârșită, — ca tot ce este omenească — și are nevoie de unele schimbări și îndreptări — acestea trebuie făcute nu prin violență, ci prin frățești povățuiri întemeiate pe iubirea aproapelui, căci scris este: *«că toți cei ce scot sabia, de sabie vor pieri».* (Mat. XXVI—52).

Ispititorii și mulți venetici suflați de vânt pe pământul nostru și fără rădăcini în glia acestui pământ, udat cu sângele strămoșilor și fiilor noștri, află prilej de a specula necazurile de azi, și în faptul, că — în urma crizei banului — o mulțime de muncitori au rămas fără de lucru și că peste tot marea mulțime o duce mai greu ca altă dată. Biserica se gândește cu toată iubirea părintească la acei fii ai ei, care fără vina lor au ajuns să îndure mizerie din pricina lipsei de lucru. Biserica cinstește munca și prețuiește valoarea ei morală; de aceea s'a născut vorba înțeleaptă: *«Roagă-te și lucrează!»*. Precum rugăciunea fără lucrare este fără rod, tot așa și munca numai prin rugăciune se încununează. Apostolul Pavel zice: *«Cine nu vrea să lucreze, acela să nu mănânce»* (II Tes. III, 10).

Greutatea stărilor de azi a provenit și din lipsa de coordonare a muncii între indivizi și popoare. În un loc sunt oameni fără muncă; în alte părți ori țări e muncă și nu se găsec brațe de om. Egoismul, lăcomia și concurența invidioasă au dus la criza muncii de azi. Singura scă-

pare din această stare este: revenirea la sentimentul creștin de frățietate, de solidaritate între popoare, și de ajutorare împrumutată.

Fiecare popor, care suferă greutatea crizei de acum, se aseamănă cu acel călător, care — trecând prin munți — a ajuns într'un loc, unde o stâncă mare și grea, prăvălită din munte, îi astupă calea, făcându-i cu neputință ieșirea, nici în dreapta, nici în stânga. Omul, văzând că nu-și poate continua drumul, încearcă să miște stâncă, spre a-și deschide calea, însă se obosi: și toate încercările lui fură zadarnice. Văzând aceasta, fu cuprins de tristețe; și zise: *«Ce va fi de mine, dacă noaptea mă va cuprinde în această singurătate, fără hrană și adăpost, și fără apărare în ceasul când fiarele sălbătice vor ieși să-și caute prada? Și pe când eră adâncit în acest gând, iată să ivi un alt călător, care — după ce făcu la fel ca cel dintâi, fără de-a putea urni stâncă — se așeză și dânsul în tăcere, plecându-și capul. După acesta veniră alții și nici unul nu putu mișca stâncă, și teama lor fu mare. În sfârșit unul din ei grăi: Fraților, să ne rugăm către Tatăl nostru cel ceresc, poate că El va avea milă de noi în această strâmtorare. Cuvântul acesta fu ascultat și ei se rugară din toată inima către Tatăl lor cel ceresc. După ce se rugă, cel ce grăise: «Să ne rugăm», mai adăuse: Fraților, ceacă n'a putut face singur fieștecare dintre noi, cine știe dacă nu vom putea săvârși toți laolaltă? Și sculându-se toți împreună, urniră piatra din loc; și ei își urmară drumul. Călătorul e omul, călătoria lui e viața, iar stâncă sânt greutatea, ce le în-*

tâmpină omul la fiecare pas în drumul său. Nici un om n'ar putea urni singur această stâncă; însă Dumnezeu a măsurat în așa fel greutatea ei, încât ea nicio dată nu va opri pe loc pe cei ce călătoresc împreună, adevărat pe cei ce se ajută unii pe alții.

III

Un cronicar al nostru a spus, că nu vremurile sunt subț stăpânirea omului, ci bietul om subț a lor stăpânire. Aceasta din pricină, că omul e muritor. Stăpânul vremurilor este însă Dumnezeu cel veșnic, care după planul său și cu înțelepciunea sa, necuprinsă de mintea omenească, conduce pașii omenirii. De aceea creștinul trebuie să se încreadă în *pronia dumnezească*, în mijlocul oricăror greutăți s'ar găsi. Iată ce zice Sf. Iacob: *«Drept mare bucurie să socotim, fraților, felurile încercări, în care cădești, știind că încercarea credinței voastre lucrează răbdarea»*. Iar Sf. Apostol Pavel adăugă: *«Nu v'a apucat ispita, care să fi fost peste puterea omenească. Dumnezeu este credincios! El nu va îngădui, ca să fiți încercați mai mult decât puteți, ci odată cu ispita va face și albie ispitei, ca să puteți răbda»*.

Dumnezeu a sădit în sufletul omului o mare putere, care să-l ferească de desnădejde, și aceasta este *răbdarea*, despre care Mântuitorul a zis: *«Cel ce va răbda până la urmă, acela se va mântui»*. Răbdarea a fost virtutea poporului nostru în toate greutățile trecutului, fiindcă era izvorâtă din adâncă încredere în purtarea de grijă a lui Dumne-

Din pilda unui învățat.

FOIȘOARA

Cetind o broșură...

Am citit cu luare aminte broșura C. Sale preotului Dr. Nicolae Terchilă, profesor la Academia noastră teologică: «Tălcuirea Sfintei Liturghii».

Broșura este scrisă într'o limbă mulțumitoare și va face prețioase servicii duhovnicești tuturor credincioșilor datorită de a cunoaște lămurit importanța actelor din sfânta liturghie.

Am constatat însă că noi preoții — eventual unii preoți — nu îndeplinim anumite acte după cum se cere în broșura C. Sale preotului Dr. Nicolae Terchilă. Și, de oarece C. Sa se bazează pe autori liturghici, sânt de convingerea că e bine să provoc o discuție pentru o lămurire îndrumătoare.

Motivul care mă îndeamnă să provoc această discuție e faptul foarte îmbucurător, că avem credincioși cari știu de rostul toată liturghia. Văzând credincioșii ce scrie la carte și cum și când face preotul lor anumite acte, vor judeca aspru pe preot și nici decum pe autor.

I. Păr. Dr. Terchilă afirmă la pagina 28 sub titlul: «Proscomidia» următoarele: «Spre sfârșitul utreniei, de obicei când se cântă *Hvalitele*, înaintea ușilor împărătești, preotul se închină»...

Fostul meu stimat și apreciat profesor de liturghică, părintele Dr. A. Crăciunescu, de prezent secretar general la culte, ne-a învățat că preotul slujitor se închină după peasna 3-a a Catavasiilor. În articolul său, scris în Revista Teologică din anul 1910 Nr. 1, sub titlul: Diverse, la pagina 44, la sfârșitul pct. 3 scrie: «Când utrenia e în legătură cu liturghia, preotul se îmbracă între peasna 3 și 8». Eu mă închin, conform celor învățate, *la mijlocul* utreniei. Dacă m'aș închina la sfârșitul utreniei, la *Hvalite*, pentru îmbrăcat și pentru facerea Proscomidiei aș avea timp foarte puțin, căci la Doxologie trebuie să cădesc toată biserica.

Eu mă închin totdeauna după Eclenia următoare piesnei 3. Până la peasna 8 sânt îmbrăcat. Incep Proscomidia la svetilă și sânt gata la Și acum dela *Hvalite*. — Așa fac de 15 ani, și dacă greșesc, vreau să știu, să mă îndrept.

* Sublinierile toate sânt ale mele. Prot. V. S.

Cred că e bine să se fixeze definitiv, oficial, când ne închinăm, când ne îmbrăcăm, când facem Proscomidia. În cursul inspecțiilor mele canonice, în protopopiatele Oltul și Bran, am constatat că aproape fiecare preot își are timpul lui pentru aceste acte. Cred că e bine să fim uniformi. Unitatea credinței cere imperios uniformitate în toate actele cultului.

II. Rog pe fiecare cetitor al acestor șire să deschidă broșura din chestiune la pagina 41 și să citească alineatul ultim de sub titlul: «Apostolul». Fiindcă poate nu are, încă, fiecare preot această broșură — eu o recomand călduros tuturor — citez: «După *cetirea apostolului*, preotul zice: «Pace fie», cetețul răspunde: «și Duhului tău», iar poporul cântă: «Aliluia». Acest cuvânt înseamnă «lauda lui Dumnezeu», iar aici ne spune, că dumnezeescul har se revărsă asupra credincioșilor prin cetețirea sfintei Evanghelii, a Cuvântului de viață dătător, al fiului lui Dumnezeu. *Apoi tămâiază toată biserica*, spre a însemna, cumcă darul Duhului sfânt, prin vestirea Evangheliei, a umplut inimile oamenilor de buna mireasmă a învățăturii lui Hristos. Pe urmă se cetește în taină rugăciunea:

«Strălucește în inimile noastre, Iubitorule de oameni, Stăpâne, lumina cea nesticăcioasă a cunoștinței Dumnezeirii Tale... în care se roagă, ca Domnul să deschidă ochii gândului nostru pentru înțelegerea Evangheliei Lui».

Eu înțeleg acest alienat așa, că preotul *tămâiază toată biserica, după ce se cetește Apostolul*. Noi nu facem așa! Nu tămâiem toată biserica, când tămâiem la liturghie. Și nu tămâiem după ce se cetește Apostolul.

Liturghierul, în locul respectiv, ne dă îndrumări categorice: Diaconul sau preotul «tămâiază întâi sfânta masă împrejur, proscomidia, altarul, apoi ieșind pe ușile împărătești, tămâiază icoanele din rândul prim al fruntarului, tetrapodul și *tot poporul*». Sub «*tot poporul*» nu înțelegem *toată biserica*. Tot Liturghierul ne spune la sfârșitul Utreniei: După Apolis... etc. după în mormânt cu trupul... după Psalmul 8... preotul «cădește altarul și *toată biserica*».

Cred că e bine cum facem: Până când strana cântă Sfinte Dumnezeule, noi tămâiem, dară nu toată biserica, ci numai până la tetrapod și de aci tămâiem toți credincioșii adunați în biserică. După Sfinte Dum-

zeu. Ea ne-a făcut să biruim — precum în tot trecutul zbuciumat al neamului nostru plin de necazuri și jertfe, — așa și în războiul din urmă cel sângeros pentru întregirea țării și neamului. Acum ni se cere, ca prin *răbdare creștinească*, în mijlocul încercărilor grele, să desăvârșim roadele războiului de întregire.

Nimeni să nu-și piardă deci răbdarea și încrederea în Dumnezeu. Să păstrăm toată supunerea față de conducătorii și legile țării, «*nu numai de trica pedepsei, dar și din convingere*»; știind «*că nu este stăpânire fără numai dela Dumnezeu, iar cele ce sânt: de Dumnezeu sânt rânduite*», *căci «dregătorul este slujitorul lui Dumnezeu spre binele tău»*. Iară această conștiință, că sânt în slujba lui Dumnezeu, le va întări tuturor — mari și mici — simțul de răspundere că țara trebuie condusă cu dreptate și cruțare; și că banul public intrat în visteria țării cu atâtea sudori, tre-

buie folosit și dat numai pentru scopurile sfinte și trebuințele adevărate ale țării. Precum vedem, se și fac cruțări mari pe toată linia.

Să avem încredere în viitorul țării și al neamului, pe care Dumnezeu le-a ocrotit totdeauna. Să ne arătăm vrednici și în viitor de această ocrotire a Celui de sus. Să trăim în *cumpătate* și *cruțare*, pentru a putea ajuta și pe aproapele nostru, care duce lipsă. Să aruncăm fiecare câte un pumn de țărână pentru a umplea cât mai curând prăpastia ce desparte suferința de azi de fericirea de mâine: și să vărsăm fiecare câte o lacrimă pentru a strânge vâpaia ce desparte durerea de azi a multora de bucuria zilei de mâine.

În deosebi, — încât privește organele bisericii după noile ei legiuri: Consilii și adunări parohiale, epitropii, comitete de ajutorare, corporațiile dela eparhii etc. — să facă tot ce pot pentru

a porni pretutindenea și a organiza statornic o *mîșcare de caritate și ajutorare*. *Discul mîlelor*, introdus în unele eparhii pentru a aduna și împărți ajutoare la toate ocaziile binevenite, precum și crearea unui *fond central, al mîlelor*, să se introducă în toate eparhiile, căci — unde s'a făcut — s'au ridicat la milioane sumele, ce se împart an de an. De sigur aceste milioane sunt *picuri* neînsemnate în *marea* enormelor trebuințe și suferințe de azi. Dar ele sunt un bun început, care mereu se va spori și desvolta, încât ajutoarele date se fac tot mai simțite. Ajutoarele de câteva milioane din o eparhie, generalizate în toate eparhiile, vor da zeci de milioane, ceea ce ar fi foarte îmbucurător. Mai ales s'ar putea obține azi bune rezultate, adunând bucate, de care a dat Dumnezeu, dela cei ce au, și împărțindu-le la cei ce n'au nici barem un pumn de făină pentru ziua de mâine.

De altă parte singuraticii creștini, cărora li se cer ajutoare de cei nevoiași, să nu creadă că și-au împlinit datoria, trimițând rugarea la parohie sau episcopie — unde sunt mii de asemenea cereri, încât numai pentru o mică parte ajung sumele adunate, ci fiecare să facă direct pe miluitorul deaproapelui lipsit, cu ceea ce poate.

Nădăduind, că veți da ascultare cuvintelor și sfaturilor noastre părintești, precum zice Sf. Apostol Pavel: «*Ascultați pe învățătorii voștri și vă supuneți lor, fiindcă el priveghează pentru sufletele voastre, având să dea seama de ele, ca să facă aceasta cu bucurie și nu suspnând, lucru care n'ar fi spre folosul vostru*», implorăm: Darul Domnului nostru Isus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărțășirea Sfântului Duh, să fie cu voi cu toți. Amin.

București, Noemvrie 1931.

† MIRON

Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei, și Patriarh al Bisericii ortodoxe române.

† PIMEN

Arhiepiscop al Iașilor și Mitropolit al Moldovei și Sucevei.

† NICOLAE

Arhiepiscop de Alba-Iulia și Sibiu, și Mitropolit al Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului.

† Vartolomeu

Episcop al Râmnicului Noului Severin.

† Lucian

Episcop de Roman.

† Ghenadie

Episcop de Buzău.

† Iacov

Episcop de Huși.

† Nichita

Episcop de Argeș.

† Platon Ploșteanu

† Ipolit Rădăuțeanu

† Ilarion Băcăoanu

† Cosma

Episcop al Dunării de Jos.

† Grigore

Episcop al Aradului, Ienopolei și Halmafului

† Iosif

Episcop de Caransebeș.

† Roman

Episcop de Oradea.

† Nicolae

Episcopul Vadului, Feleacului și Clujului.

† Dionisie Tighineanu

† Grigore Botoșăneanu

† Tit Târgovișteanu

† Andrei Crișanul

† NECTARIE

Arhiepiscop al Cernăuților și Mitropolit al Bucovinei.

† GURIE

Arhiepiscop al Chișinăului și Mitropolit al Basarabiei.

† Visarion

Episcop de Hotin.

† Justinian

Episcop al Cetății Albe, Ismail.

† Gherontie

Episcop de Constanța.

† Ioan

Episcopul Armatei.

† Vasile de Rășinari

† Nifon Craioveanu

† Veniamin Bărlădeanu

nezeule urmează Apostolul, apoi Evanghelia. —

III. La pagina 48 a broșurii, în legătură cu imnul heruvimic se scrie: «Acum se deschid ușile împărătești și preotul tămâiază *toată biserica*». Prin urmare se cere, că pe când se cântă imnul heruvimic, să tămâiem *toată biserica*. — Ori, Liturghierul spune la locul respectiv că preotul «...tămâiază sfânta masă împrejur altarului tot... și *pre popor*», prin urmare nu *toată biserica*.

Chestia: când ne închinăm, când ne îmbrăcăm, când facem proscomidia, când tămâiem și ce tămâiem, e foarte importantă.

Când un profesor dela Academia noastră teologică, bazat pe autori liturgici ortodocși scrie o broșură liturgică, o scrie cu toată responsabilitatea canonică și rituală. Broșura trebuie să fie un normativ și un îndreptar pentru noi toți. — Și noi trebuie să ne conformăm. Dar cum să ne conformăm, când am învățat altfel și facem *la ordin* altfel? —

C. Sa preotul Dr. Nic. Terchilă afirmând că la liturghie să tămâiază *toată biserica*, vine în contradicție și cu ordinul Venerabilului Consiliu Arhiepiscopal Nr. 7238 Bis din 12 Iunie

1916 — cu care s'a aprobat Tipicul bisericii ortodoxe române întocmit de regretatul Aurel Popovici, și cu Liturghierul, după cum am arătat.

În Tipicul bisericii ortodoxe, ediția II-a, pagina 55, Actele externe ale cultului divin, se spune: «Căditul la liturghie se deosebește dels cel dela utrenii și vecernii prin aceea, că ieșirile și intrările se fac prin ușa împărătească, *că tămâierea se face numai până la tetrapod și numai de aici se tămâiază credincioșii adunați în biserică*».

Ce privește afirmația C. Sale preotului Dr. Terchilă că, la liturghie, tămâiem *după* apostol, citim la pag. 56 a acestui Tipic, începutul punctului 3: «La liturghie se cădește de trei ori: 1. La Sfinte Dumnezeule *înainte* de cetirea apostolului»...

Ori C. Sa preotul Dr. Terchilă are dreptate și atunci trebuie îndreptat Tipicul — Liturghierul nu-l putem — aprobat de autoritatea noastră, ori Tipicul e bun și atunci la a doua ediție a broșurei trebuie să se facă în ea cuvenitele îndreptări. —

Ori participăm la Utrenie și Liturghie în catedrală, ori în biserică din Cincu-Agnita, ori în biserică din Brețcu-Oltuz, ori în biserică din Lupș-

Oitul etc., trebuie să vedem că actele cultului se execută uniform și la un timp hotărât al slujbei. Nu ne putem închina unii la peasna 3, alții la peasna 9, alții la Hvalite. Nu putem tămâia unii la liturghie într'un fel, alții în altfel. — Este timpul suprem pentru o deplină uniformitate. Și ce folosite ar fi pentru toate acestea o broșură îndrumătoare, scrisă numai pentru preoți!

Am scris aceste rânduri, nu cu intenția de a critica, ci cu dorința vie de a provoca o deplină lămurire.

C. Sa preotul Dr. Nicolae Terchilă merită toată lauda noastră pentru această broșură folositoare.

Protopop *Vasile Stolcanea*.

Suferința omenească

De unde vine suferința?

Se răspunde: Durerea este consecința logică a dosordinei introdusă în creațiune prin prima greșală a neamului omenească. Durerea este o fiică a căderii. *Partes in dolore*,... te vei naște în suferință. Aceasta e teribila sentință din Eden.

Din nefericire, această sentință fu acompaniată de alta, care explică pe cea dintâi și care nu se poate

traduce decât prin aceste cuvinte: «Iți voi înmulți suferința».

Dacă grozava pedeapsă a păcatului consistă dintr'o sporire a durerii, ce vrea să zică, dacă nu că durerea făcea parte din ordinea primitivă și intra în condițiile de existență ale creaturilor inocente?

Ori că, ceea ce textul biblic lasă presupus, știința o demonstrează prin calcule sigure. Cu mii de ani înainte de apariția omului, monștrii s'au în-cuibat pe pământ. În afară de aceasta, corpul are legile sale imutabile. Trebuie să funcționeze... Sensibilitatea, strâns legată de orce organism, presupune în mod necesar durerea, nu ca un dușman fățiș, ci ca o sentință care vestește primejdia.

Pe ce trebuie deci să se bazeze partea ce revine omului din suferința universală, și ce semnificație are mai pe sus de toate această protestare a conștiinței mele ce mă avertizează că în necazul tuturor teoriilor care par că mă iartă, — eu sânt responsabil, în calitate de om, atât din vina mea proprie, cât și din cauza durerilor creațiunii?

«Iți voi înmulți suferința». Iată pedeapsa și iată responsabilitatea umanității decăzute.

Congresul Asociației „A. Șaguna” a Clerului

(=) Doisprezece ani au trecut decând, în Martie 1919, preoțimea desrobită a celor *trei* eparhii ortodoxe române, câte erau pe atunci în mitropolia ardeleană, și-a rostit, în primul său congres, datoria de a-și strânge rândurile pentru a da nou avânt bisericii ortodoxe din cuprinsul României întregite și pentru a păstra și lărgi rolul istoric, ce l-a avut biserica noastră totdeauna în viața neamului românesc.

Primul congres preoțesc, din era libertății naționale, s'a ținut în centrul mitropoliei, la Sibiu, unde se întruniseră aproape șapte sute de slujitori ai altarului, venerabile figuri din epoca lui Șaguna, alături de generația mai tineră și agitată de problemele organizării în situația cu totul schimbată pe urma înfăptuirii unității politice a tuturor românilor.

În acel prim congres, — la care își trimiseră salutul frățesc, prin reprezentanții lor, preoți din toate provinciile țării, — constatându-se necesitatea organizării preoțimii, și-a luat ființă *Asociația «Andrei Șaguna» a clerului mitropoliei ortodoxe române din Ardeal, Banat, Crișana și Maramuraș*.

De atunci și până astăzi, în toate congresele, zece la număr, ale Asociației clerului acestuia, s'au pus în discuție probleme de viață pentru neam și biserică și s'a îndrumat lucrarea preoțimii în conformitate cu necesitățile epocii actuale.

Din întreaga activitate a congreselor Asociației se poate vedea

Intr'adevăr, dacă durerea fizică era indispensabilă în organismul creaturii animalice, această creatură avea misiunea să se ridice ea însăși deasupra naturii sale animalice, și prin ea să ducă cu sine durerea ce era la suprafață. Făcând după chipul lui Dumnezeu, sortit să inaugureze pe pământ împărăția Duhului, omul trebuia să se afirme în asemănarea sa cu Dumnezeu și să se descătușeze de legăturile ce-l țineau legat de creațiune. Toate lucrurile au fost făcute pentru el, trebuia să se folosească de ele, să pătrundă tainele firii, să adune la oaltă legile materiei și să câștige libertatea sa, învățându-se să zică forțelor naturii cuvântul Creatorului: *Fă aceasta, și s'a făcut*.

Intr'o astfel de viață glorificată prin comuniunea creaturii cu creatorul, unde își mai găsește loc durerea fizică? Intr'o astfel de viață nu mai poate fi vorba de împotrivire, ignoranță și lipsuri ale naturii omenești. Toate aceste lucruri au fost guvernate de ființele spirituale care trăiau conform voiei lui Dumnezeu și transformau pământul în Paradis, și Paradisul într'o locuință cerească prin puterea ce li se încredințase asupra tuturor lucrurilor din lume. Activi-

felul de a munci al preoțimii noastre: în perfectă unitate de vederi, inspirată de duhul disciplinei.

Povățitorul și începătorul mișcării de organizare, fostul prim secretar general al Asociației clerului și actualul ei președinte de onoare, I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae*, n'a încetat o clipă să sprijinească tinerul așezământ cu prețioase îndrumări și sfaturi, și să mulțumească preoțimii pentru încrederea deosebită ce i se arată și pentru razimul ei puternic întru a face față tuturor greutăților și piedecilor, puse de oameni și împrejurări, în conducerea sfintei noastre biserici.

La Alba-Iulia, în apropiatul congres, preoțimea aceasta, conștientă de trecutul său neprihănit și inspirată de solidaritate și bună înțelegere, va găsi nou prilej să-și manifesteze, — în chestiunile puse la ordinea zilei și în rapoartele ce i se vor prezenta, — nu mărunte interese trecătoare, ci numai dragostea mare și curată pentru biserică și pentru credincioșii ei, desăvârșind astfel tot mai mult mijloacele pentru înnoirea și întărirea lor sufletească.

Salutăm congresul general preoțesc, al unsprezecelea, în cetatea viteazului Voevod martir și ctitor, dorind ca din desbaterile celor întruniți să răsară roade frumoase și bune pentru toți ne-resplățiții lucrători în ogoarele culturii naționale bisericesti!

Ministerul instrucțiunii — anunță Neamul Românesc — a aprobat ca preoții cari doresc a preda învățământul religios în școlile primare, să poată face acest oficiu, dar cu avizul direcțiunii școlii respective.

tatea omenească era fără oboseală. Noi avem posibilitatea să ne facem o idee clară despre cei trei ani de activitate pământească a lui Isus într'o lume desfigurată de păcat, și unde era singur în comuniune cu Părintele Său.

Să ne gândim la toate acestea; și încercând să ne reprezentăm pe acest Fiul al Omului pe un pământ sfânt, într'un corp glorificat, încorjurați de frați pe cari credința îi poate transporta pe munți și în câmpii, liber să și desfășoare puterea Sa în infinitul gloriei Sale, precum și viziunea profetului relativă la restabilirea mesianică că «după va locu cu mielul», nu ne va apărea decât ca o palidă reflecție a Celui ce a fost fericirea lumii sub acțiunea binefăcătoare a unei umanități credincioase lui Dumnezeu.

Dar omul n'a fost credincios. El s'a despărțit de Dumnezeu, s'a lipsit de Duhul sfânt, și căderea sa i-a adus durerea pentru tot timpul existenței sale terestre. Țintuit de condițiile existenței sale animalice, nu s'a putut folosi de legile materiei. El caută să pătrundă tainele firii, însă n'o mai poate înțelege, și în loc să va-orifice bogățiile ei, le risipește.

La deschiderea sesiunii adunărilor legiuitoare

Parlamentul s'a deschis *Dumnezeu*, în 15 Noembrie 1931.

În numele Suveranului, reținut în casă de urmările gripei, mesajul regal a fost citit de dl primministru prof. N. Iorga.

Mesajul accentuează opera de reorganizare a statului prin colaborarea forțelor politice reale.

Pentru trebuințele neapărate ale agriculturii, în special ale micel proprietăți rurale, pentru armată, justiție, lucrări publice, administrație, sunt evidențiate și în actualul mesaj numeroase proiecte de legi alcătuind viitoarea activitate legislativă a guvernului.

Lipsă regretabilă constatăm din nou în mesaj: prea puțină atențiune acordată bisericii, care este pomenită numai întâmplător, și adică: în legătură cu reforma seminarilor, — și aici într'o formă mai mult jignitoare, — «în domeniul seminarilor, zice mesajul, dreptul bisericii trebuie restabilit, dar cu controlul firesc al cui plătește», — ceea ce ar însemna că biserica ar fi refuzat sau că refuză controlul statului, — lucru absolut neadevărat și greșit, dacă e vorba de biserica ortodoxă.

Așteptăm, cu toate acestea, «restabilirea», pusă în vedere în mod destul de nedeslușit.

Guvernul știe că în Ardeal, ca în celelalte provincii alpine, moșnesc multe și mari nemulțumiri care, netălmăduite, ar putea păgubi unitatea suflătească a poporului.

Fiecare din provinciile țării își are situația specifică și nevoile sale. Fără înțelegere și bunăvoință acolo unde mai ales trebuie, problemele locale stau neresolvate, iar organizarea statului rămâne defectuoasă și mai departe, învățându-se.

Fără a vorbi de capitalele cauze ale turburării și ruinei, ca aglomerarea omenească în marile orașe, sau devastările ocazionale prilejuite de războaie, nici nu se poate închipui cât sufer în urma acestora generațiile viitoare.

Tot așa și natura, mereu în grevă cu violențele ce-o istovesc, nu dă nimic stăpânitorului ei fără să nu-i facă a plăti cu sângele său fiecare din biruințele sale. Se pot vedea eșalonându-se pe calea progresului victimele accidentelor, victimele imprudenței, victimele neputinței, victimele superstiției. Omul suferă din cauza neștiinței, suferă când nu vrea să facă ceva, suferă când e neputincios; universul, care trebuia să-i istorisească gloria lui, îi povestește martiriul lui. (Urmează).

Monete de argint de câte 100 lei vor fi puse în circulație, în locul monetei hârtie de 100 lei, care va fi retrasă de pe piață. Tot odată Banca Națională va pune în circulație noile hârtii monede de 500 lei. Greutatea unei monete de argint va fi de 12 grame, valorând 12 lei.

Privirile clerului și ale poporului nostru ardelean sunt îndreptate către adunările aleșilor neamului, așteptând cu nerăbdare leculrea neajunsurilor și repararea multelor nedreptăți, de care popor și biserică sufer de-o potrivă.

Cererile și dorințele lor, pe toate terenele publice, sunt cunoscute și prezentate guvernului și corporațiilor legiuitoare.

Atitudinea parlamentarilor ardeleni față de guvern va trebui să depindă de felul cum se vor înfăptui cererile acestea și legile făgăduite prin mesajul regal către parlament.

Groparii acestei lumi

de Dr. Grigorie Comșa
Episcopul Aradului.

Scriu aceste rânduri sub impresia unei știri citită în ziarele din capitală: dnul Petre Marcu-Balș, după ce a beneficiat de banii statului român ca funcționar la legațiunea din Berlin, s'a întors acasă ca aderent fervent al comunismului. Înainte cu aproape doi ani l-am văzut la Berlin înflăcăându-se de doctrina creștină, iar acum cu mirare primesc vestea că el, lăpădându-se de sufletul strămoșilor, este hotărât să nu mai pună cruce nici la mormântul scumpei sale mame. Un nou viitor i se deschide înaintea ochilor, călăuzit de flamura roșie simbolizând mijloacele cele mai feroce pentru schimbarea feții acestei lumi, pe care ar dori și el să o îngroape.

Nouii trebuinți s'au descătușat din sufletul lui: amestecate și nedeslușite pentru sufletul creștin. A venit acasă cu diplomă universitară în buzunar, spre a se lupta împotriva realității vieții noastre. Și noi, simțim că în fața acestui fapt nu putem fi numai croniciari, ci și păzitori ai ordinii existente amenințată de teoreticianii visionarismului teuton. În legătură cu faptul aceste cu mahnire constatăm că și un profesor dela liceul ortodox din Brașov, Ilie Cristea, în revista sa: «Spre Stânga», propagă cele mai deșanțate idei, laudând stările din Rusia și este comunist dela roată. Stăm deci în fața unor triste realități. În legătură cu realitățile acestea avem de spus următoarele:

Bunurile sfinte acumulate de generațiile românești iubitoare de țară și lege sânt astăzi nu numai invidiate ci chiar amenințate de către acei profitori ai greutăților de azi, cari cu drept cuvânt se pot numi groparii ai acestei lumi.

Fiul unui negustor de mătasuri din Breslau, a devenit pentru mulți oameni de azi mai de interes decât Fiul lui Dumnezeu. Este vorba de Ferdinand Lassalle, care s'a născut în anul 1825 în Breslau. Ca elev de liceu acest Lassalle a falsificat atestatele sale școlare și totuși vizionarii extremiști de azi se mândresc cu un părinte al doctrinei lor, cum a

fost Lassalle. Nu trebuie să mai spunem aici că Lassalle era evreu și spunea pe față cele mai grozave minciuni, ca de pildă că: «medicul și avocatul sunt negustori, cari fac negustorie cu știința lor.»

Teoriile lui Lassalle sunt azi cercetate cu sfințenie, deși Lassalle își schimbase și numele, căci înainte se numea Lassal iar când a ajuns la Paris și-a modificat numele, ca să nu mai știe nimeni că este evreu de origină.

Lassalle combătea proprietatea privată și dreptul de moștenire. Cel din urmă drept se întemeia pe concepția dreptului roman că moștenitorul continuă voința răposatului și e obligat să dea cinste zeilor familiei. Dar Lassalle zice: cultul zeilor nu mai există, sufletul e muritor, deci moștenitorul nu poate avea drept dela cel răposat, ci dela societate!

Cu acest falsificator de atestate a fost prieten Carol Marx. Acesta în anul 1847 a publicat manifestul comunist și a răspândit fel și fel de teorii, între care aceea că nu ajunge să lupți împotriva formelor politice din state, ci și împotriva subjugării umane. El zice că nu ajunge să lupți împotriva formelor unei religii, ci trebuie atacate realitățile ei religioase! Marx zice că nu ajunge să schimbi forma unui stat, ci și formele vieții sociale, pe care el le vede mai vaste, mai largi decât ale unui stat. Pentru el totul este chestie de referințe ale producției: referințele economice ar schimba fața unei societăți. Oamenii ar trebui — zice el — să creeze alte condiții materiale ale existenței și raiul ar fi aproape...

Noi vedem limpede: lui Marx nu-i trebuie nici granițe naționale, nici religie! Iată primejdia cea mare! Iată în numele acestor idei există azi stările cumplite din Rusia, în numele lor se recrutează pe ascuns gropari pe seama ordinii actuale. Și ce ar dori groparii să îngroape? Tradițiile cele mai sfinte, cristalizate prin lupte îndelungate, experiențe de viață curată familiară în duh religios, blândețe românească, toleranță exemplară, convingeri, statornice în aspirațiuni! Iată ce ar voi groparii să îngroape.

Un anumit socialist ungar, ce răspunde la numele de Adolf Braun, zice că biserica nici nu are drept să se intereseze de muncitori și să facă sindicate, căci biserica propagă numai ura, iar statul încă nu are drept să organizeze sindicate naționale. Și asemenea idei se răspândesc cu duimul și între muncitorii români, căci o vastă literatură comunistă circulă din mână în mână!

Am făcut expunerea aceasta pentru că știu că preoțimea merge pe calea ordinii și luptă împotriva forțelor destructive.

Eu deci așa avea o dorință către membrii clerului. Să luptați cu toții împotriva încercărilor cari nu cadrează nici cu obârșia, nici cu interesele neamului nostru. Să căutați în tot felul a lua contact cu lumea muncitorească, lămurindu-o că nu lupta de clasă, ci iubirea creștină este calea spre limanul ei. Muncitorimea trebuie să înțeleagă că biserica este cea mai ferventă apărătoare a intereselor înregei societăți iar nu numai a unei clase.

Eident însă că preocupările Bisericii de problema muncitorească trebuie să se vadească prin fapte și să arătăm tuturor oamenilor că noi suntem ai tuturor. Precum florile artificiale nu răspândesc mirosul florilor naturale stropite de roua cerului, așa și faptele noastre dacă nu isvorăsc din inimă, nu valorează. Acest adevăr să-l simtă și muncitorii români, cari sunt os din oasele noastre și suflet din sufletul nostru. Altcum se va înmulți numărul groparilor acestei lumi.

Arad, 18 Noemvrie 1931.

Nedreptățirea bisericii ortodoxe față de celelalte culte

În numărul precedent al ziarului nostru s'a arătat pe larg și cu dovezi cum Statul român acordă sprijin material mai mare bisericii unite și celorlalte culte, și că prin urmare Biserica ortodoxă este nedreptățită. Cu satisfacție vedem cum ziarul «Curentul» în numerele sale din 16 și 18 Noemvrie a. c. și «Adevărul» din 20 Noemvrie a. c. — prin peana corespondentului său din Sibiu — sulevează același lucru, aducând și dânsul o bogăție de cifre întru sprijinirea afirmațiilor și ajunge la aceeași concluzie cu noi, că «Biserica ortodoxă este cea mai vitreg tratată și că jertfele ce se cer ei sunt cu mult mai mari decât ale uniților.

În aceste articole se răspunde și interviului Mitropolitului unit dela Blaj și canonicului Brânzeu dela Lugoj — publicat în ziarul «Curentul» — cum am răspuns și noi.

«Credem că nu mai e nevoie de comentarii — încheie corespondentul — și de repetări de argumentare să afirme afirmațiile îndrăznețe făcute în ciuda adevărului și a cifrelor, ce mărturisesc. Biserica ortodoxă nu cere altceva decât aplicarea severă a Legii cultelor, care are la temelie ei principiul de a ajuta diferite bisericii cu sume de bani, proporțional cu numărul credincioșilor, cu averea ce o au și cu trebuințele constatate». «Cine se împotrivesc Legii cultelor sau caută să denatureze adevărul, să spună răspicat, chiar dacă sunt ei greco-catolici».

Numărul locuitorilor în județul Sibiului este, fără a socoti pe cei din orașul Sibiu, 146.211 suflete. Între care 108.415 sânt români, 34.862 sași, 2603 maghiari, 74 jidovi, 257 aparțin altor nații. Bărbați sânt 71.829, femei 74.382. În 1930 s'au născut în județ 2256 băieți și 2181 fete, cu 348 mai mulți decât în anul 1929. Cazuri de moarte în 1930 au fost 2761, bărbați 1449, femei 1312. Cele mai multe cazuri de moarte s'au întâmplat între copiii mici în primul an al vieții, au murit adecă 342 băieți și 310 fete.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* va lua parte la Congresul preoțesc din 24 și 25 Noemvrie la Alba-Iulia. După cum ni se semnalează din toate părțile Mitropoliei, preoțimea se pregătește a lua parte în număr impozant.

Ședința plenară. Consiliul Arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Sibiu a ținut în 17 Noemvrie a. c. ședința plenară sub prezidiul Înalt Prea Sfinției Sale Mitropolitului nostru *Nicolae*. Dintre obiectele rezolvate amintim: numirea pâr. Dr. Vasile Oana de protopresbiter al Sebeșului și numirea pâr. Ioan Moța de administrator protopopesc al tractului Orăștiei.

Reprezentanța Fundațiunii „Gojdu” s'a întrunit în 19 Noemvrie c. la ora 9 a. m. în Sibiu sub prezidiul Înalt Prea Sfinției Sale Mitropolitului nostru *Nicolae*. Au participat P. S. Sa Episcopul Grigorie al Aradului și membrii mireni: Ioan Lapedatu, directorul Băncii Naționale din București; Dr. Nicolae Poienar, avocat în Aleșd; Dr. Nicolae Zigre, avocat în Oradea mare; Dr. Silviu Dragomir, profesor univ. în Cluj și Dr. Gh. Dobrin, adv. în Lugoj.

Consistor mitropolitan. În 19 Noemvrie c. ora 4 d. a. Consistorul mitropolitan a ținut ședința sub prezidiul I. P. S. Sale Mitropolitului nostru *Nicolae*, rezolvind mai multe cauze curente. Pe lângă membrii din Sibiu, au luat parte și mai mulți membri esteri.

Licențiați în teologie. Din Cernăuți ni se scrie că zilele trecute au trecut cu frumos succes la Facultatea teologică de acolo licența în știința teologiei absolvenții Academiei noastre teologice din Sibiu: Nicolae Popovici și Alexandru Popa.

La Alba-Iulia. Marți, 24 Noemvrie 1931, ora 8 jumătate seara se va ține în *Catedrala Incoronării*, la Alba-Iulia un *Festival Religios* aranjat de Asociația clerului «Andrei Șaguna» pentru comemorarea mucenicilor ortodoxiei românești din veacul XVIII. Program: Tatăl nostru, cor de Podoleanu, Imnosul Bunsivestiri, cor de Gh. Dima, Lăudați numele Domnului cor de Arhanghelaky, Mucenicii ortodoxiei românești din veacul XVIII, conferință de Prof. Dr. Gh. Ciuhandu, preș. Asoc. clerului «A. Șaguna», De tine se bucură, cor de Gh. Dima, Acum slobozește, cor de Arhanghelaky. — Cântările vor fi executate de corul mixt al parohiei ort. din Alba-Iulia, sub conducerea P. C. Protopop A. Baba. Intrarea liberă.

Mozalcurile bisercicii Sf. Sofia Din Constantinopol se anunță: Guvernul turcesc a admis în principiu ca mozalcurile celebre vechi bizantine dela mareașă biserică Sf. Sofia, transformată în moschee, să fie curățite de spoială și redată lumii în strălucirea lor de altă dată. Un arhitect

turc evaluează cheltuelile în acest scop la șase milioane mărci. Este vorbă de mozalcurile în colorii pe fond auriu, care formau podoaba principală a vestitei biserici timp de aproape un secol, dela Justinian până la ocuparea Constantinopolului de către turci. Mozalcurile fuseseră spoite în 1453 cu var, din motive că religia mohamedană oprește în moschee orice icoane de oameni.

Sfințire de Cruce. În ziua de 15 Noemvrie a. c. s'a sfințit sfânta cruce ce s'a pus pe turnul bisericii ortodoxe române din Noerich, protopopiatul Agnita. Actul sfințirii a fost celebrat de tânărul paroh I. Ghicășan. Răspunsurile la sfânta slujbă au fost date de corul societății «Sfântul Gheorghe» din loc, instruit de numitul preot. Poporul din loc și jur, ce a avut fericirea să asiste la acest act solemn, ascultând și predica ocazională, a trăit clipe de adevărată înălțare sufletească. Notez că biserica pe turnul căreia s'a pus sfânta cruce a fost zidită în anul 1832, iar crucea veche ce s'a luat, a fost pusă în anul 1890. Cea nouă e înaltă de 2½ m. De sus, dela înălțime, strălucind la razele soarelui, strigă trecătorilor: «Crucea este frumusețea bisericii, împărățiilor țării nebiruite, credincioșilor întărire». *Coresp.*

ȘTIRI LOCALE

În fiecare Vineri conferință. Societatea națională a femeilor ortodoxe române, Sibiu, organizează conferințe religioase pentru publicul orașului nostru, după bunul obicei din anul precedent. Vineri, 20 Noemvrie 1931, ora 6 seara, se ține în Aula Academiei teologice «Andreiane» conferința dlui Rector Nicolae Colan despre: *Caritatea creștină în veacurile primare*. Conferința va fi încadrată în cântări religioase, executate de corul Academiei teologice. — Intrarea liberă. — Eventuale contribuții benevole se vor întrebuița pentru ajutorarea săracilor. Asemenea conferințe se vor ține în aceeași sală și la aceeași oră, până la Crăciun, în fiecare zi de Vineri.

Conferințele anuale, întocmite de Federația profesorilor secundarii, secția locală, și de despărțământul Sibiu al Asociațiunii, s'au început Duminică în 8 l. c. și s'au continuat în 15 și următoarele trei seri din Noemvrie. Prima conferință a ținut-o vicepreședintele Asociațiunii dl Dr. Gh. Preda, desvoltând lămurit tema sa «Evoluția imaginilor noastre sufletești», cu raportul strâns ce există între corp și suflet. A două conferință a fost închinată memoriei regretatului profesor seminarial Dum. Comșa, răposat anul acesta. A vorbit frumos dl prof. I. D. Ștefănescu, bine cunoscut publicului din conferințele anilor precedenți. Tot dnul profesor Ștefănescu a continuat prelegerile în 16—18 Noemvrie, cu subiecte de interes deosebit: Despre picturi române medievale în Ardeal, Stilul bizantin în pictură, și Pictura bizantină în Ardeal. Conferințarii sânt ascultați cu vie atențiune de publicul sibian, care umple, la fiecare bună ocazie, sala județeană.

Ședința literară. La «Reuniunea culturală națională a meserlașilor români din Sibiu» se va ține Joi în 26 Noemvrie a. c. ședința literară. În localitățile proprii din strada Brukenthal Nr. 17. Conferințarii: dl Dr. I. Stoichiță, medic. Inceputul la ora 8 seara. — Onor. membri sânt rugați a participa *Comitetul.*

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

Nr. 1216/1931

(87) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. II Beclean, protopopiatul Făgăraș se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Venitele la acest post sânt:

1. Salariu dela stat.
2. Casa parohială, cu grădină, curte și edificiile economice.
3. Trei livezi de 1 jug. 1544 st. □ în Bărc, Bălcana, și prundul Otului.
4. Folosința a celor 2 cimiteri în mărime de 1 jug. și 1532 st. □
5. Venitele stolare stabilite în procesul verbal dela 5 Iulie 1931.

Cererile cu actele necesare să se înainteze subsemnatului oficiu, în termenul dat, și concurentul, să se prezinte la biserică spre a fi cunoscut de popor.

Făgăraș, în 29 Octomvrie 1931. Oficiul protopopesc ort. rom. Făgăraș în înțelegere cu consiliul parohial.

Nicolae Borzea,
protopop.

Nr. 541/1931.

(86) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. a II-a Petrița-Poieni, tractul protopopesc Jiu, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Venitele împreună cu postul acesta sânt:

1. Salariul dela Stat, conform coalei B.

2. Douămii (2000) Lei lunar drept răscumpărare din partea parohiei a stolelor pentru botezul copiilor nou născuți, cununia și înmormântarea credincioșilor minieri, cum și a membrilor familiilor lor.

3. Stola obișnuită pentru celelalte slujbe.

4. Locuință, luminat și încălzit — gratuite.

Reflecții își vor înainta cererile de concurs cu documentele necesare, în termenul indicat, Oficiului protopopesc Jiu, în Petroșani, având a se prezenta, cu prealabila încuviințare a protopopului, în v'r'o Duminecă sau serbătoare, la biserică, pentru a sluji, predica și cânta.

Petroșani, 3 Noemvrie 1931. Oficiul protopopesc ortodox-român Jiu în înțelegere cu consiliul parohial din Petrița-Poieni.

Ioan Duma,
protopop.

Nr. 542/1931.

(85) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. a II-a Lunca de sus, protopopiatul Jiu, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia lui apariție în «Telegraful Român».

Venitele împreună cu acest post sânt:

1. Salariul dela Stat, conform coalei B.

2. Adăul (100 Lei de fum) și stola obișnuită.

3. Folosirea grădinei bisericii, a cimitirului confesional, a pădurii bisericesti, și a unei grădini de 341 stânjini □.

4. Locuință dela parohie.

Concurenții își vor înainta cererile, cu actele necesare, Oficiului protopopesc Jiu, în Petroșani, — în termenul indicat, — având a se prezenta, cu prealabila încuviințare a protopopului, la biserică pentru a sluji, predica și cânta.

Petroșani, 3 Noemvrie 1931. Oficiul protopopesc ortodox-român Jiu în înțelegere cu consiliul parohial din Petrița, Lunca de sus.

Ion Duma
protopop.

ANUNT**Tuturor oficiilor protopopești și parohiale din arhiepiscopie**

Având în vedere dispozițiile testamentare ale fericitului mitropolit Șaguna precum și regulamentele pentru administrarea Librăriei și Tipografiei arhidiecezane, atragem atențiunea oficiilor parohiale și protopopești ca toate rechizitele, utensiliile de cancelarie, imprimate și tipărituri oficiale precum și obiecte rituale și cărți bisericesti să se procure dela Tipografia și Librăria arhidiecezană.

Aceste așezăminte au fost îndrumate să execute prompt orice comande făcute de către oficiile parohiale și protopopești.

Consiliul arhiepiscopesc

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura, manualele de religie aprobate de Sf. Sinod pentru școalele primare:

NICOLAE CRIȘMARIU

Istorie biblice ed. IX Lei 20

Istorie bisericesti „ V „ 20

Catehism „ V „ 20

A apărut

în a doua ediție revăzut și complectat

Tipicul bisericii ortodoxe

intocmit pentru trebuințele preoților studenților în teologie și ale elevilor școalelor normale

de

AUREL POPOVICIU

profesor la Școala Normală „Andrei Șaguna”

și se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. — Prețul Lei 100, plus spese postale Lei 15

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare

Introducerea în sfințele cărți ale**Testamentului nou**

de

Arhipresbiterul-Mitrofor

Dr. VASILE GHEORGHIU

profesor titular al studiului biblic și al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chișinău

Prețul Lei 560—, plus spese postale Lei 20—

A apărut în ediție nouă:

Frumoasa din Nor

și alte povești, de E. HODOȘ. Volumul conține, pe 196 pagini, 12 dintre cele mai frumoase povești din popor. Se află la: Librăria Arhidiecezană, în Sibiu. Prețul 60 lei și porto.

REVERENZI ȘI ODĂJDII PREOTEȘTI

Dumitru Dușleag
Sibiu Târgul Peștelui 12 Sibiu

Stofe și brăne în depozit perm.

A apărut în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană de aici din Sibiu broșura:

„Profeții mesianice în vechiul Testament”

texte alese de dl NICOLAE NEAGA, profesor suplent la Academia teologică „Andreeană”, din Biblia publicată sub îngrijirea Sfântului Sinod în 1914, cari texte, pentru că să fie cât mai accesibile la instrucțiunea din Exegetică în institutele teologice sunt înzestrate cu titluri în conformitate cu importanța lor mesianică. Prețul unui exemplar e Lei 55—. Librăriilor și direcțiilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Librăria Arhidiecezană.

În editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată

de

Dr. DUMITRU STANLOAE

profesor la Academia teologică „Andreeană”

Prețul Lei 300—, plus spese postale Lei 20—

Librăriilor și direcțiilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

În editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

Istoria Desrobirii Religioase a Românilor din Ardeal

în secolul XVIII

de

SILVIU DRĂGOMIR

profesor universitar, membru al Academiei Române

Vol. II

cu 75 documente anexate.

Prețul Lei 400, plus spese de poștă Lei 20.

Volumul I costă Lei 200

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuițat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

...toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm!

Predici și îndrumări omiletice

de

Preotul Gheorghe Secaș

Prețul Lei 80—, plus porto Lei 5—

Tălcuirea Sfintei Liturghii

de

Preotul Dr. Nicolae Terchilă

Prețul Lei 15—, plus porto postal Lei 5—

Au mai apărut de

NICOLAE NEAGA

profesor la Academia teologică

1. „Tatăl-Nostru” 50 pag. Lei 15 (tălcuire)

2. „Plângerile lui Ieremia”... Lei 25

3. „Contribuții la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii” Lei 17

4. „Cântarea Cântărilor” Lei 28

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

◆ legate și broșate ◆

pentru parohii, bănci, oficii și particulari cu

prețuri moderate

VIOLINE

Viole

Mandoline

Ghitare

Arcușe

Coarde de tot felul

Scaune pt. violine

Diapasoane

Surdine

Sacâz

Cutii pentru violine

Pupitre pentru note

etc.

se găsesc de vânzare

la **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,**

cu prețurile cele mai

moderate.